

Leerlijnen Kiezen, delen, maken

De inhoud van ons onderwijs is gebaseerd op drie leeressenties, die voor jonge mensen belangrijk zijn, om zich later staande te kunnen houden in het leven. Deze leeressenties zijn:

Kiezen: om keuzes te kunnen maken, moet je kennis hebben van de wereld, maar vooral ook van jezelf.

Belangrijke vaardigheden voor het leren kiezen, zijn vaardigheden om informatie te verwerven.

Delen: hierbij gaat het om het delen van spullen, ruimte en tijd, maar ook om het delen van kennis, ideeën en gevoelens. Delen hoort bij samenleven.

Maken: het maken van dingen is belangrijk om in leven te blijven. Een mens moet een productieve bijdrage leveren in welke vorm dan ook.

Bovenstaande leeressenties zijn uitgewerkt tot 21 leerlijnen, die de door de overheid vastgestelde kerndoelen, ruimschoots dekken. De leerlijnen zijn kind gericht. Hieronder volgt een overzicht.

Bij elke leeressentie is een zevental leerlijnen ontworpen.

Leren kiezen

Om te kiezen, moet je één en ander weten over de wereld. Om te leren kiezen, moet je leren informatie te verkrijgen door te:

- K1 Observeren
- K2 Experimenteren
- K3 Praten met mensen
- K4 Informatie verwerven uit schriftelijke bronnen
- K5 Informatie verwerven uit beelden
- K6 Informatie verwerven uit schematische weergaven
- K7 Jezelf kennen, onder andere je behoeften.

Leren delen

Hier gaat het om het leren delen van spullen, tijd en ruimte.

- D1 Eerlijk delen.
- D2 Samenwerken en samenspelen
- D3 Leven in een sociale context.
Maar het betekent ook het leren delen van ideeën en gevoelens:
- D4 Door gesprekken.
- D5 Door teksten.
- D6 Door beelden.
- D7 Kennis van jezelf in verhouding tot anderen.

Leren maken

Dit kan zijn het namaken wat al bestaat:

- M1 Aan de hand van voorbeelden.
- M2 Aan de hand van tekeningen.
- M3 Aan de hand van teksten.
Maar het betekent ook zelf maken, creëren:
- M4 Door te ontwerpen.
- M5 Door te improviseren.
- M6 Door aan te sluiten bij producten van anderen.
Om goed te leren maken:
- M7 Je eigen competenties kennen.

Deze leerlijnen worden twee maal per jaar door de mentor ingevuld en besproken tijdens de portfoliogesprekken. Door middel van het in kleuren van 'hokjes' wordt de ontwikkeling zichtbaar gemaakt. Vergelijk dit met het Ontwikkelingsvolgmodel (OVM) wat onder meer ook binnen SKH wordt gebruikt. De leerlijnen worden gebruikt als 'intern document'. Ouders kunnen op school dit document inzien. Het document wordt niet mee gegeven met ouders omdat het enige uitleg behoeft van de mentor en niet direct voor zich spreekt.

Hiernaast heeft de school nog leerlijnen op basis van leerstof bij rekenen en lezen en voor de motorische ontwikkeling.

Al deze leerlijnen functioneren als:

- Uitgangspunten bij het inrichten en ontwerpen van de voorbereide leeromgeving
- Basis voor interpretatie van de producten van kinderen in het portfolio
- Basis voor observatie.
- Basis voor oudergesprekken

Voor meer informatie zie ook: Leerlingenzorg.